

Klimaatmanifestatie (8.12.08)

Vorige zaterdag stapten een duizendtal actievoerders door Brussel in het zog van de klimaatboot om een krachtig beleid te eisen tegen de opwarming van onze planeet. De manifestatie was georganiseerd door de (zeer brede) klimaatcoalitie die in een uitgebreid memorandum van de regering drastische maatregelen eist om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen, sterk rekening houdend met sociale aspecten hier en in de derde wereld. De regering reageerde weinig concreet. Ondertussen wordt gewerkt aan de volgende (internationale) manifestatie in december 2009 in Kopenhagen.

Klimaatcoalitie

De klimaatcoalitie is een Belgisch samenwerkingsverband, waarvan tientallen organisaties lid zijn, gaande van de milieuorganisaties, de grote vakbonden, NGO's en allerlei kleine en grote actiegroepen. Met een zo divers gezelschap is het uiteraard niet evident samen standpunten in te nemen en actie te voeren. Het is dit jaar toch maar weer gelukt. Maar omdat het zo lang geduurd heeft, heeft dat waarschijnlijk wel de mobilisatie afgeremd. Grote organisaties hebben nu eenmaal (meestal) veel tijd nodig voor hun interne besluitvorming en om hun leden warm te krijgen.

Betoging

De betoging was opgehangen aan een origineel concept. Een metershoge boot op wielen, de klimaatboot stond de actievoerders op te wachten aan het Brusselse Zuidstation, waar hij werd versierd met logo's van de lidorganisaties, en van gepersonaliseerde boodschappen van actievoerders.

Nadat Sinterklaas en Zwarte Piet aan boord geklommen waren, werd het gevaarte door tientallen jonge mensen voortgeduwd en getrokken. Na de klimaatboot kwamen de tientallen groepen groot en klein.

Niet verwonderlijk kwam de grootste politieke steun van Groen ! dat uitpakte met zijn voorstel voor een Klimaatwet. Verder waren er kleine groepen van Ecolo, CdH, CAP en LSP. Van SP.a was enkel Vlaams Volksvertegenwoordiger Bart Martens (discreet) aanwezig.

Eindpunt van de manifestatie was het Muntplein waar de obligate toespraken werden beluisterd door een aandachtig, maar geleidelijk afkalvend publiek.

Onderaan dit artikel een reeks foto's van deze enthousiaste en kleurrijke betoging.

Memorandum

In de aanloop naar de manifestatie en het vertrek van een Belgische delegatie naar de internationale conferentie in Poznan (Polen) had de klimaatcoalitie begin van de week haar memorandum aan de regering(en) over gemaakt.

Wij vatten deze lange tekst (5 blz.) voor u samen en geven u de volledige tekst in bijlage;

Om de stijging van de globale temperatuur onder de twee graden celsius te houden (ten opzichte van het pre-industriële tijdperk), moet een drastische reductie van de uitstoot van de broeikasgassen (BKG) gerealiseerd worden. Volgens de bevindingen van het International Panel on Climate Change (IPCC), zullen de geïndustrialiseerde landen een reductie van minstens 30%

broeikasgassen (BKG) tegen 2020 moeten realiseren (in verhouding tot het niveau van 1990) .

Mitigatie

De Europese Unie moet zijn beleid dus baseren op een reductie van 30% van zijn broeikasgassen tussen nu en 2020 (in vergelijking met 1990). Om deze redenen vraagt de Klimaatcoalitie dat het Belgische klimaatbeleid een vooropgestelde indicatieve doelstelling van een jaarlijkse reductie van minstens 3% van haar eigen uitstoot van BKG vastlegt. België moet haar volle gewicht in de schaal leggen tijdens Europese discussies.

België moet vastberaden een economisch haalbare doelstelling nastreven inzake het gebruik van hernieuwbare energie in 2020, door het aandeel hernieuwbare energie in de Belgische energieproductie jaarlijks met ten minste 18% op te trekken.

België moet de energie-efficiëntie jaarlijks met ten minste 1,5% verbeteren, in overeenstemming met het Europees actieplan, met als inzet 20% extra energie-efficiëntie tussen nu en 2020. Daarvoor moet de regering dringend dwingende maatregelen nemen in de industrie, het transport, de productie- en consumptiewijzen (van energie, voeding, enz.) en de bouwsector.

Noord-Zuid

De klimaatverandering bedreigt de ontwikkeling. Noodhulp en heropbouw, geneesmiddelen om epidemieën te bestrijden, opvang van klimaatvluchtelingen, de aanpassing van ontwikkelingsprojecten, zullen meer en meer nodig zijn. Daarom is de 0,7% (van hun BNP) die de OESO-landen (vruchteloos) hebben beloofd om aan ontwikkelingshulp te besteden, ruimschoots onvoldoende zijn.

Het systeem van het Clean Development Mechanism, waarbij vervuilende industrieën in het Noorden emissierechten kopen, door te investeren in uitstootvermindering in het Zuiden, moet herbekeken worden zodanig dat het een instrument van ontwikkeling wordt.

Belangrijk is ook een duurzaam beheer van bossen dat de lokale bevolking respecteert. Het gebruik van biomassa als energiebron mag niet ten koste gaan van de voedselproductie, met het behoud van de biodiversiteit en de beboste gebieden, en ten voordele van de lokale bevolking..

Sociale rechtvaardigheid

Het klimaatbeleid houdt kansen in om het probleem van energiearmoede grondig aan te pakken. Via een grootschalig energierenovatieprogramma moet de kwaliteit van de huisvesting drastisch verhoogd worden. Gezinnen met een laag inkomen moeten beroep kunnen doen op een energiedienstenbedrijf, dat hen onder de vorm van een loket helpt bij zowel de sociale als de energiebesparende maatregelen. Dit bedrijf zorgt specifiek voor de lage inkomensgroepen voor de volgende dienstverleningen:

- gratis energie-audit van de woning

- gratis uitvoering van eenvoudige energiebesparende maatregelen (in samenwerking met sociale economie) zoals het vervangen van gloeilampen door spaarlampen, aanbrengen van buisisolatie of tochtstrips

- een premie, renteloze lening en/of derde betaler systeem voor energiebesparende investeringen, waarbij ook de eigenaar van huurwoning geresponsabieleerd wordt.

- levering van elektriciteit, aardgas (of stookolie) aan sociale tarieven

Een progressieve tarifiering dient ervoor te zorgen dat een basispakket aan elektriciteit en gas (of stookolie), afhankelijk van de gezinssamenstelling, betaalbaar blijft voor iedereen.

Het klimaatbeleid houdt kansen en bedreigingen in voor de werkgelegenheid in België. Het klimaatbeleid zal onvermijdelijk gepaard gaan met verschuivingen in werkgelegenheid. De grootste verschuivingen zullen zich echter voordoen binnen sectoren. Daarom moet het middenveld en meer in het bijzonder de vakbonden, pro-actief betrokken worden in dit herstructureringsproces. Nu al stellen we een gebrek aan goed opgeleide werknemers vast voor de groeisectoren zoals energierenovatie in de bouwsector of de sector van de hernieuwbare energie. Vorming en opleiding, ook op de werkvloer, moet hier tijdig op inspelen. Werknemers moeten kunnen rekenen op een robuust systeem van sociale bescherming, voor als hun job in gevaar zou kunnen komen t.g.v. het klimaatbeleid. Dan pas kunnen de bedreigingen omgezet worden in nieuwe kansen. In dat geval kan er gesproken worden van een rechtvaardige transitie. Programma's van rechtvaardige transitie dienen via sociale dialoog en tripartiet overleg opgesteld te worden. Ook op het niveau van de onderneming kunnen vakbonden collectieve overeenkomsten sluiten ter vergroening van de werkplaats.

Wie zal dat betalen?

De Coalitie ziet twee realistische pistes

1. De *ongerechtvaardigde winsten* op te eisen waarvan *Electrabel/Suez* en de petroleumproducenten. Het bedrag dat Suez/Electrabel op die manier moet terugstorten, loopt op tot minstens 1 miljard euro per jaar. De 250 miljoen waarvan er in 2008 sprake was, is dus absoluut onvoldoende. Langs de andere kant mag deze recuperatie in geen enkel geval verbonden worden met de wet op de kernuitstap.

2. De *CO2 emissierechten* veilen volgens het principe de vervuiler betaalt.

Belgische regeringen

Yves Leterme en de Federale Minister van Leefmilieu Maignette (PS) antwoorden dat zij in Poznan hun best zouden doen. Voor het Belgische klimaatbeleid verklaren zij dat de economische crisis geen reden mag zijn om het klimaatbeleid af te zwakken. Maignette stelt dat de huidige financiële crisis moet gezien worden als een opportuniteit om massaal te investeren in onze klimaatdoelstellingen.

De Vlaamse en Waalse Regionale Ministers van Leefmilieu hebben tot nu toe niet gereageerd op het memorandum. Brussels Minister van Leefmilieu, Evelyne Huytebroeck (Ecolo) antwoordde dat zij volledig achter het memorandum staat.

Verdere actie

Klimaat en Sociale Rechtvaardigheid (anders dan de Klimaatcoalitie een organisatie van individuen) onderschrijft de internationale oproep die uitgaat van Campaign against Climate Change, uit het VK, Friends of the Earth International, de Climate Movement uit Denemarken en Klimataktion uit Zweden lanceerden op het Europees Sociaal Forum van Malmö.

Zij roepen op voor een internationale mobilisatie in december 2009 in Kopenhagen, om te wegen op

de cruciale onderhandelingen die er zullen gevoerd te worden.

Om de deelname vanuit België nu al voor te bereiden, beleggt Klimaat en Sociale Rechtvaardigheid een eerste informatie en mobilisatievergadering op zaterdag 14 februari 2009 om 10 uur in de Pianofabriek, Fortstraat 35, 1060 Brussel.

Links

[Klimaatcoalitie](#)

[Klimaat en Sociale Rechtvaardigheid](#)

[Memorandum Klimaatcoalitie](#)

Openingsspandoek - rechts Anne Buxant, coördinatrice van de klimaatcoalitie

Logo's van enkele deelnemende organisaties op de steven van de klimaatboot

Boodschappen op de klimaatboot

Natuurpunt

Attac

LSP

Broederlijk Delen

The big ask

Klimaat en Sociale Rechtvaardigheid

KWB

Fransstalige "Friends of the Earth"

JNM

Ecolo

CNCD - rechts Voorzitter Georges Debatty

Friends of the Earth

Groen! .

Links Georges d'Allemagne (Fed. Volksvertegenwoordiger CdH) en enkele partijgenoten